هفته نامۀ
مجاهد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکنند محققاً آنان رابه راه خویش
هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

در ساختار نظام ملی، باید تصامیم ملی مطرح باشد.

از فرموده های استاد شهید

دور ششم – سال یازدهم – شمارۀ سیزدهم ۳ سرطان ۱۳۹۱ ۳ شعبان المعظم ۱۴۳۳ - 23 June 2012

پیام تسلیت صلاح الدین ربانی سرپرست جمعیت اسلامی افغانستان و رئیس شورای عالی صلح به مناسبت درگذشت المناک قاری رحمت الله

صلاح الدین ربانی رئیس شورای عالی صلح

روند برخاسته از ارادۀ مردم، زمینۀ پذیرش صلح را مساعدتر می سازد

دومین کنفرانس بین المللی تحت عنوان همکاری های اسلامی برای صلح افغانستان روز سه شنبۀ هفتۀ گذشته با حضور علماء، دانشمندان و روحانیون برای مدت سه روز در هوتل کابل استار دایر گردید. در این کنفرانس سه روزه اشتراک کنندگان روی اهمیت تعالیم اسلامی در آوردن صلح و ثبات در افغانستان، تجربۀ سازمان ملل در حمایت از پروسۀ صلح، نقش نهادهای علمی و علماء در پروسۀ صلح به بحث پرداختند.

این کنفرانس توسط انستیتوت مطالعات افغانستان و موسسه انکشاف جامعۀ مدنی به همکاری مرکز ادیان، صلح و حل منازعات دانشگاه جورج میسن، دانشگاه کابل، اکادمی علوم افغانستان و دانشگاه باستون امریکا بر گزار گردیده بود، نمایندگان کشور های هند، پاکستان، مصر، تاجیکستان و مسلمانان مقیم امریکا اشتراک داشتند. صلاح الدین ربانی رئیس شورای عالی صلح نیز در این کنفرانس سخنرانی مبسوطی ایراد نمودند که در صفحۀ سوم همین شمارۀ مجاهد می خوانید.

ص۳

فساد اداری و آیندۀ کمک جامعۀ جهانی

* ابوبکر سبزوار

روز پنجشنبه اول سرطان به دعوت حامدکرزی نشست مشترک سه قوه در عمارت شورای ملی صورت گرفت. در مورد اینکه رئیس جمهور در این نشست غیرمعمول چه خواهد گفت از قبل گمانه زنی های زیادی وجود داشت.

این نشست جوابی به خواست جامعۀ جهانی و به خصوص گروه جی ۸ بود، که در حاشیۀ کنفرانس شیکاگو صورت گرفت. کشور های کمک دهنده به افغانستان تصریح کرده اند که اگر افغانستان می خواهد از کمک های جامعۀ بین المللی برخوردار گردد، باید در جهت اصلاح حکومت داری و مبارزه با فساد اداری قدم های جدی بردارد.

قرار است در آیندۀ نزدیک کنفرانسی برای کمک به افغانستان در توکیو دایر گردد و اگر حکومت افغانستان نتواند در جهت امحای فساد در کشور قدمی قانع کننده برای کشور های کمک دهنده بردارد، نخواهد توانست تعهد محکمی از جامعۀ جهانی برای کمک بعد از سال ۲۰۱۴ به دست آورد.

حامدکرزی سخنرانی خویش را با مشکلات ناشی از گروه گرائی، قوم گرائی و سایر گرایش های چالش برانگیز در حکومت آغاز کرد و وعده سپرد که بعد از این دست از مصلحت گرائی برخواهد داشت و به صورت جدی در برابر کسانی خواهد ایستاد که چنین تمایلاتی را دامن می زنند.

آقای کرزی گفت که، در طول سال های گذشته دولت افغانستان موفقیت ها و نیز ناکامی هایی داشته باشد. وی به آزادی مطبوعات به عنوان یک پیروزی مهم یادآوری کرد.

وی به افزایش تلفات نیروهای مسلح افغانستان و ازدیاد حمله به این نیروها در این اواخر اشاره کرد و گفت که نیروهای مسلح کشور، تضمین کنندۀ یک افغانستان مستقل اند و به همین دلیل دشمنان کشور این نیروها را مانع اهداف شان دانسته و در این اواخر بیشتر حمله ها را بر این نیروها متمرکز ساخته اند پس ما رسالت داریم تا به هر قیمت ممکن نیروهای مسلح خود را تقویت نمائیم.

ص۲

معیار های کامیابی یا ناکامی یک دولت نه در مسایل اقتصادی و جنگ، بلکه، در ارادۀ یک دولت برای حکومت داری خوب نهفته است. جلب حمایت کشور های قدرتمند و امضای قرارداد های استراتژیک با چنین کشورها فقط مصرف تبلیغاتی دارد. تا زمانی که یک دولت خودش موفق نباشد، هیچ قراردادی با خارجی ها متضمن چنین موفقیت نخواهد بود.

سفیر روسیه در کابل، در سفری به شهر مزارشریف:

روسیه آمادۀ بازسازی شاهراه سالنگ است

استاد عطامحمد نور والی بلخ:

«افغان ها باید اجازه ندهند که از افغانستان، پیشرفت اقتصادی چین نظارت گردد، جلو اتمی شدن ایران گرفته شود و از پاکستان دوست اسبق خارجی ها، نظارت به عمل آید.»

ص۷

امیر نایف ولیعهد عربستان سعودی به جاودانگان پیوست

مجاهد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان
مؤسس: شهید استاد برهان الدین ربانی
سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی
ناشر : دفتر فرهنگی
زیر نظر هیأت تحریر
آدرس: کابل تایمنی سابقه سرک دوم خانه نمبر ۴۵
شمارهٔ تلفن: ۰۷۸۸۴۰۸۶۳۵ / ۰۷۷۲۰۳۶۴۱۲
Website: www.mujahedweekly.com
E-mail: Mujahid1357@Yahoo& hotmail .com

سرمقاله

بازهم زمزمهٔ ایجاد دفتر طالبان در قطر!

بعد از یک دوره رکود در مورد ایجاد دفتر طالبان در قطر، هفتهٔ گذشته وزارت خارجهٔ کشور در یک کنفرانس خبری از ایجاد این دفتر در دوحه مرکز قطر خبر داده گفته است که این دفتر در آیندهٔ نزدیک ایجاد می شود. سخنگوی وزارت امور خارجه که صلح را یکی از نیازمندی ها و اولویت کاری دولت خوانده گفته است که، وزارت خارجه جهت تحکیم صلح و روابط مستقیم با گروه های مسلح مخالف دولت، این دفتر را ایجاد می نماید.

ایجاد این دفتر که ابتدا توسط امریکایی ها آغاز و وزارت امور خارجهٔ کشور پیگیری آن را اعلام می نماید، گفته می شود که در آیندهٔ نزدیک نمایندهٔ رئیس جمهور اوباما در امور افغانستان و پاکستان به قطر می رود، روند خوبی است تا طالبان و گروه های مخالف مسلح دولت از یک آدرس مشخص بتوانند در پیوند با قضایا و رویدادهای کشور اعلام موضعگیری نماید.

از آنجایی که یگانه راه حل پایدار در کشور از طریق گفتگوهای صلح با مخالفان دولت ممکن است، در تمام نشست ها و کنفرانس ها و دیدوادید های سران دولت با سران کشورهای همسایه و دور و نزدیک، روی چگونگی آوردن صلح و ثبات و تأمین امنیت در افغانستان صحبت می شود، همه متفقاً بر این امر مهم و سرنوشت ساز کشور و مردم افغانستان تأکید می نمایند. در کنفرانس اخیر «قلب آسیا» که درکابل برگزار شد نیز روی گفتگوهایی صلح و همکاری های منطقه یی تأکید شد در این کنفرانس حامد کرزی از ادامهٔ تلاش های صلح توسط شورای عالی صلح یادآوری کرد و به همین منظور قرار است صلاح الدین ربانی رئیس این شورا به کشورهای پاکستان و عربستان سعودی سفر نماید. امیدواری بر این است تا این کشورها گام های مثمری را در راستای آوردن صلح در افغانستان بردارند تا کشور و مردم ما از بدبختی ها نجات یابند و در رفاه و آرامش زیست نمایند. در نبود صلح و آرامش است که بدامنی، فساد اداری، زرع و ترافیک مواد مخدر، فقر و ده ها چالش دیگر سایه افگنده است.

جمعیت اسلامی افغانستان که رهبر فقید و خردمند آن در راه صلح، شهید شد و بعد از استاد شهید نیز رهبری این داعیهٔ کلان ملی را رهبری این سازمان به دوش دارد، صلح را نیاز مبرم و ضروری مردم افغانستان و جهان بشریت قلمداد می نماید. از دولت، کشورهای همسایه، کشورهای ذی نفوذ، نهادهای صلحخواهانه و مخالفان مسلح دولت می طلبد تا دلسوزانه در این امر خیر مردم افغانستان را یاری رسانند. اما در این امر مهم که به سرنوشت شهروندان افغانستان می انجامد، طبق فرمودهٔ صلاح الدین ربانی رئیس شورای عالی صلح، لازم و ضروریست تا در قضایا، تصمیم گیرندهٔ اصلی خود افغان ها باشند.

فساد اداری و آیندهٔ کمک جامعهٔ جهانی

ادامه از صفحهٔ اول

رئیس جمهور در نتیجه گیری سخنان خویش به این مسئله تاکید کرد که بعد از سال ۲۰۱۴ مسؤولیت های امنیتی کشور به دوش خود ما خواهد بود و مسؤولیت هر اشتباه بعد از آن زمان به دوش ماست.

اما حامدکرزی در سخنان خویش وقتی به مرحله ای رسید که باید اقدامات جدی علیه فساد را اعلام می داشت، یکبار دیگر به نقش خارجی ها در ترویج فساد اداری در کشور پرداخت. وی گفت که خارجی ها نباید قرارداد ها را به اراکین دولت یا اقارب آنان بدهند. کاری که در طول ده سال گذشته صورت گرفته است. یعنی تکرار همان موقف گذشته که خارجی ها هم در این رابطه تقصیر دارند.

در بخش پیشنهادات، رئیس جمهور تاکید کرد که باید در امر دولت داری اصلاحات به میان آید. آقای کرزی در این مورد از حاضرین مجلس خواهان حمایت گردید اما این سخنان وی تازگی نداشت.

کشور های خارجی هنوز هم از اقدامات حکومت افغانستان درمورد کابل بانک ناراضی اند و تاکید دارند که باید سرنوشت آنانی که در ورشکستگی این بانک دست داشته اند مشخص گردد. اما حامدکرزی گفت که آن شرکت خارجی که مسؤول مراقبت از این بانک بود، باید در این مورد جوابگو باشد و نیز از کشورهای خارجی خواست تا عبدالقدیر فطرت رئیس سابق بانک مرکزی و سایر کسانی را که به فساد و اختلاس متهم اند و به امریکا و اروپا فرار کرده اند، به افغانستان باز گردانند.

این گردهمایی به صورت تصادفی با یک گزارش منفی در مورد افغانستان همزمان شد. به ادامهٔ بررسی های سالانه که توسط صندوق صلح و مجلهٔ سیاست خارجی به نشر می رسد، امسال نیز افغانستان در قطار ده کشوری است که ناکام ترین کشور های جهان شناخته می شوند. بسال گذشته افغانستان وضع بهتری داشت یعنی هفتمین کشور ناکام در جهان بود اما امسال به رتبهٔ ششم ارتقا کرده است.

معیار های این بررسی شامل مشروعیت دولت در میان مردم کشور، موثریت حکومت داری، توانمندی حکومت در امر تامین امنیت شهروندان و

دسترسی مردم به خدمات عمومی بوده است. در این بررسی افغانستان یکی از کشورهای خطرناک جهان خوانده شده که در آن گروه های مافیای مواد مخدر و طالبان دولت این کشور را به چالشی سخت مواجه ساخته اند.

نگاهی به این لیست که شامل ۱۷۸ کشور جهان است نشان می دهد که ثروت و فقر در کامیابی و ناکامی حکومت ها نقش مهمی ندارد. به عنوان مثال ایران که از جمله کشورهای ثروتمند جهان به شمار می آید در این رده بندی در قطار سی و چهارم است در حالی که کشور های روآندا، انگولا، تاجیکستان و ازبیکستان طبق این رده بندی در موقعیت بهتر از ایران قرار دارند.

جنگ زده بودن یک کشور هم یگانه عامل در این ناکامی نیست. به عنوان مثال در منطقهٔ ما کشور تاجیکستان نیز درگیر یک جنگ داخلی خونین بود ولی امروز نه تنها وضع بهتر از افغانستان دارد بلکه، در مقایسه با خیلی از کشور هایی که درگیر جنگ هم نبوده اند، وضع بهتری دارد.

آیا می توان با کمک خارجی یک دولت را از ناکامی بیرون آورد و به یک دولت موفق مبدل کرد؟ تجربهٔ بیش از ده سال گذشته در افغانستان برای همه کشور های جهان یک تجربهٔ روشن است؛ آنچه که می توانند کشوری را از بدبختی و بحران نجات دهد، ارادهٔ آن ملت برای بیرون آمدن از بحران است. در این رابطه کمک های صدها میلیارد دالری خارجی نیز گره گشای مشکل نخواهد بود.

پس معیار های کامیابی یا ناکامی یک دولت نه در مسایل اقتصادی و جنگ، بلکه، در ارادهٔ یک دولت برای حکومت داری خوب نهفته است. جلب حمایت کشور های قدرتمند و امضای قرارداد های استراتژیک با چنین کشورها فقط مصرف تبلیغاتی دارد. تا زمانی که یک دولت خودش موفق نباشد، هیچ قراردادی با خارجی ها متضمن چنین موفقیت نخواهد بود.

سوال اینست که بعد از نشست سه قوه که برای نصف روز کابل پایتخت را فلج کرد، آیا می توان امید به مبارزهٔ جدی با فساد داشت؟

چگونه می توان فساد را در کشور به کمک کسانی ریشه کن ساخت که خود در فساد دست دارند؟ چگونه می توان فساد را بدون محاکمه و مجازات کسانی تحقق بخشید که در طول بیش از ده سال گذشته غرق در فساد بودند و این دولت را هم بدنام کردند؟ کسانی که باید علیه آنان مبارزه صورت گیرد در این مجلس حضور داشتند و سخنان آقای کرزی را با کف زدن های پرشور استقبال می کردند!

جامعهٔ جهانی سال ها قبل مبارزه با فساد اداری را به عنوان یک کار خانگی برای حامدکرزی مشخص ساخت اما در این نشست، حامدکرزی یکبار دیگر به جامعهٔ جهانی کار خانگی داد و تلویحاً به تکرار این نکته پرداخت که خود خارجی ها در فساد اداری کشور دارای نقش و اثر مهم اند. همان حرفی که در گذشته هم تکرار شده ولی خارجی ها توجهی به آن نداشته اند.

صلاح الدین ربانی رئیس شورای عالی صلح

روند برخاسته از ارادهٔ مردم، زمینهٔ پذیرش صلح را مساعدتر می سازد

نحمده و نصلی علی رسوله الکریم

وزرای محترم، علمای گرانقدر، مهمانان گرامی، نخبگان و فرهیختگان ارجمند

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته !

در آغاز، از همهٔ بزرگان و عزیزان که با احساس مسؤولیت، در قبال اوضاع جاری و روند صلح در کشور، به تدویر این کنفرانس همکاری اسلامی برای آیندهٔ صلح آمیز در افغانستان، جهت ارایهٔ راهکارهای مناسب برای برون رفت از وضعیت موجود میادرت ورزیده اند، صمیمانه سپاس گزاری می کنم. امیدوارم، که خداوند متعال به برکت دعای مردمِ مجاهد، به خصوص بازماندگان شهدای این سرزمین، ملتِ رنج دیدهٔ افغانستان را، در راستای دست یابی به ثبات و صلح یاری رساند.

طوری که می دانید از چند دهه بدینسو، ادامهٔ جنگ، نا امنی و پیامدهای ناشی از آن، ملت ما را از نعمت صلح، ثبات و امنیتِ پایدار، محروم ساخته است. و این خود مانع بزرگی در فرا راه رشد، ترقی و پیشرفتِ کشورما، در عرصه های فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی گردیده است.

بدون شک درین مسیر، ملت بزرگ، مومن و متعهد افغانستان قربانی های زیادی را برای رسیدن به صلح و امنیت، و جبران عقب ماندگی کشور، در عرصه های مختلف، متحمل شده اند. با وجود اینکه تداوم جنگ، موانع و مشکلات متعددی را در جامعهٔ ما به وجود آورده، ولی هنوز هم بکار گیری، انسجام و مدیرت موثر، از ظرفیت های موجود، می تواند ملت مان را به یک صلح عزتمند و پایدار برساند.

من معتقدم که مهمترین ظرفیت برای پذیرش صلح، در مرحلهٔ نخست، همانا موجودیت یک روند فراگیر، جامع و کارا که برخاسته از ارادهٔ مردم و مدافع حقوق و دیدگاه آنان باشد، است. تنها یک روند جامع، و برخاسته از ارادهٔ مردم خواهد توانست، ظرفیت های عملی موجود را، به طور موثر بکار انداخته، و زمینهٔ پذیرش صلح و مصالحه را مساعد سازد.

خوشبختانه افغانستان امروز دارای شورای عالی صلح ایست، که برخاسته از ارادهٔ صلح خواهانهٔ مردم بوده، و از حمایت جامعهٔ بین المللی نیز برخوردار می باشد.

من همانند گذشته، تصریح می کنم که این تلاش ها زمانی می تواند به ثمر برسد که پشتوانهٔ قوی و حمایت مردمی را با خود داشته باشد، و طیف های مختلفِ مردم در این راستا بسیج شوند، و هرکسی به اندازهٔ توان خودش، برای پایان دادن به خشونت، و تضمین فردای آرام و با ثباتِ این سرزمین تلاش نماید. جا دارد، در این جا نخست از نهاد های مدنی بار دیگر بخواهیم که در این بسیج و فراخوان عمومی وظیفهٔ خود را انجام دهند، زیرا **موضوع صلح و جنگ، موضوع حیات و زندگی جامعهٔ ما است،** که نهاد های مدنی بخشی از آن اند، و فعالیت این نهاد ها، تنها در یک جامعهٔ با ثبات و فضای صلح آمیز تضمین شده است، نه در یک جامعهٔ در حال جنگ و دچار منازعه و خشونت. همچنان از جوانان عزیز که در اکثر جنگ ها، قربانیان اصلی منازعات هستند، نیز می خواهم که روند صلح را پشتبانی کنند.

برادران و خواهران!

قسمی که به همگان روشن است، علمای دینی و شخصیت های روحانی، از جایگاه والا، و نفوذ فراوانی برخوردارند. رهبر فقید جهاد و مقاومت، و شهید صلح، برای همین بود که پیوسته تأکید داشتند، که علماء نقش بزرگی در تأمین صلح در کشور دارند، و همیشه خواست شان بود که علماء مردم را با ارشاد و رهنمودهای اسلامی شان، برای صلح بسیج کنند.

من نیز از علمای محترم افغانستان و جهان اسلام می خواهم تا در این راستا با موضع قاطع و روشن شان، در برابر آن هایی که، اسلام عزیز را با جنگ و خشونت می خواهند تفسیر و تعبیر کنند، مسؤولیت اسلامی شان را ادا نمایند.

در مجموع، ظرفیت های انسانی مردمی که اقشار مختلف اجتماع، اعم از نهادهای مدنی، احزاب سیاسی، مراکز علمی در کشور، که در آروزی یک افغانستان با ثبات اند، باید شامل روند صلح گردند.

البته نقش دولت و همآهنگی در عمل، میان نیروهای سه گانهٔ دولت نیز ظرفیت عمده ایست که باید مورد استفادهٔ موثر قرار گیرد. من از تصمیم خیلی بجای رئیس جمهور، از برگزاری یک نشست مشترک بین قوای سه گانهٔ دولت استقبال نموده و امیدوارم نتایج ملموس نیز به همراه داشته باشد.

شورای عالی صلح به منظور ترویج و تعمیم هرچه بیشتر فرهنگ صلح در جامعه، یکبار دیگر آمادگی اش را برای همکاری عملی و جدی با نمایندگانی جامعهٔ مدنی ابراز می دارد.

جا دارد، در اخیر یاد آوری کنم که ما، همانند بزرگان و گذشتگان خویش، برای بازگرداندن صلح و ثبات به کشور کمر بسته، و به یاری خداوند هیچ توطئه ای، مسیر ما را تغییر نخواهد داد.

ما برای برچیدن ریشه های بیرونی خشونت و جنگ در افغانستان، به گفتگو و جلب همکاری کشورهایی که ما را در این مسیر کمک کرده می توانند، ادامه می دهیم، و انشاء الله به زودی سفری به عربستان سعودی خواهیم داشت.

همچنان در نظر است تا به کشور همسایه و برادر مان، جمهوری اسلامی پاکستان که همکاری آن ها، موفقیت روند صلح را، می تواند تا اندازهٔ زیادی تضمین کند، نیز سفر خواهیم کرد، و به ادامهٔ تلاش هایی که رهبر جهاد و مقاومت و شهید صلح مردم افغانستان، برای جَلب همکاری های دولت مردان و گروه های سیاسی و مذهبی پاکستان، در روند گفتگو های صلح داشتند، ما نیز به این تلاش ها ادامه خواهیم داد. و بر این نکته تأکید می دارم که، بهترینِ ظرفیت ها، همانا منابع عظیم مردم می باشد که در چارچوب یک روند فراگیر ملی، با همکاری فعال جامعهٔ مدنی، راه را برای تأمین صلح پایدار و عادلانه درکشور، باز خواهد کرد.

در پایان، از همهٔ برگزار کنندگان کنفرانس امروزی، به خصوص از برادر دانشمند جناب داکتر نعمت الله نجومی، داکتر صاحب سید نیازی و محترم عمرشریفی که همایش پرشکوه امروزی را برگزار نمودند، صمیمانه قدردانی می نمایم.

والسلام علیکم و رحمت الله

پیام صلاح الدین ربانی سرپرست جمعیت اسلامی و رئیس شورای عالی صلح به مناسبت درگذشت المناک قاری رحمت الله

با تأسف اطلاع یافتیم که قاری صاحب رحمت الله یکتن از فرماندهان غیور و متدین دوران جهاد و مقاومت و از اعضای ارشد جمعیت اسلامی افغانستان در ولایت کندز، داعی اجل را لبیک گفته است. انا لله و انا الیه راجعون

مرحوم قاری رحمت الله از عنفوان جوانی به صف جهاد پیوست و عمر شریف خود را صرف مبارزه در برابر اشغالگران و متجاوزین کرد و تا آخرین رمق حیات در خدمت اسلام و مردمش باقی ماند. مرحوم قاری رحمت الله در پُست های متعددی از آمریت جبهات کندز تا ولایت و نمایندگی مردم در پارلمان، در خدمت برای مردمش قرار گرفت. در تمام دوران حیات فقط از اسلام و منافع مردم، خط مش زندگی اش را می ساخت.

مرحوم قاری رحمت الله سال های شیرین زندگی اش را در کنار رهبر پرافتخار جهاد و مقاومت، شهید پروفیسور برهان الدین ربانی گذشتاند و تا آخر در کنار ایشان استوار باقی ماند. استاد شهید از وی به نیکی یاد می کرد و وی را به عنوان شخصیت جهادی تأثیرگذار در ولایت کندز می شناخت.

زندگی با عزت و مرگ با آبرو، وعدهٔ الهی برای رهروان راستین راه حق و عدالت است و یقیناً مردان مومن به خدا، سرنوشت مرحوم قاری رحمت الله را دارند که با عزت زندگی می کنند و با آبرو بدون لغزش دار فانی را وداع می گویند و به لقاءالله می پیوندند.

با درگذشت مرحومی، مجاهدین و اعضای جمعیت اسلامی در ولایت کندز، پشتوانهٔ بزرگی را از دست داده اند اما از یک زاویه جای نگرانی نیست، بزرگان جمعیت اسلامی که در میان ما اند، خط شان روشن است و شهداء و بزرگان این سرزمین که در میان ما نیستند، به ویژه رهبر شهیدمان برای مردم این سرزمین و نسل نو جمعیت اسلامی راه روشن و خط تعریف شده از خود به جا گذاشته اند. بهترین خدمت به این بزرگان و شایسته ترین قدردانی از ایشان، تداوم راه ایشان است و یقیناً که این راه تداوم می یابد.

جمعیت اسلامی افغانستان درگذشت مرحومی را در شرایط کنونی ضایعهٔ بزرگ برای مردم مجاهد کندز و این حزب دانسته، از خداوند (ج) به بازماندگان و همسنگرانش صبر جمیل و برای مرحومی بهشت برین استدعا می کند.

صلاح الدین ربانی
سرپرست جمعیت اسلامی افغانستان
و رئیس شورای عالی صلح

چند نمونه از مضامین مشترک در فارسی دری و عربی ۱

عبدالعلی کوهی/استاد دانشگاه کابل

مضامین مشترک بین عربی و فارسی دری نسبت به هر زبان دیگر بیشتر می باشد، شاعران و نویسنده گان فارسی زبان در عهد اسلامی بر زبان و ادب عربی وقوف و آگاهی زیاد داشتند وقتی منوچهری می گوید: " من بسی دیوان شعر تازیان دارم ز بر" این ادعای محض نبوده و محتوای اشعار وی بر سخنانش دلالت می نماید. آمیزش خراسانیان با اعراب چه قبل از اسلام و چه بعد از اسلام، بر آمیختگی بیشتر مضامین مشترک بین این دو زبان افزوده است، و اکنون به چند نمونه آن پرداخته می شود.

الوحدهٔ خیر من جلیس السوء " تنهایی از همنیش بد بهتر است".

این مضمون در آثار ادب فارسی فراوان آمده است " ناصر خسرو " می گوید:

تنها بسیار به از یار بد
یار ترا بس دل هشیار خویش

و یا:

به از تنهایی است یاری نیاید
که تنهایی به از بد مهر یاری

اسدی طوسی چنین می گوید:

مشو یار بد خواه و همکار بد
که تنها کسی به که با یار بد

کل طائر یطیر مع شکله " هر پرنده با وضع ظاهری خود پرواز می کند"

کبوتر با کبوتر باز با باز
کند هر جنس با هم جنس پرواز
شغال بیشه مازندران را
نگیرد جز سگ مازندارانی

لیس الخیر کالمعاینه "شنیدن مانند دیدن نیست"

زلیخا گفتن و یوسف شنیدن
شنیدن کی بود مانند دیدن

النصح عند الملأ تقریع " اندرز گفتن در حضور جمع سرزنش است"

این سخن منسوب به علی کرام الله وجهه می باشد و رشید وطواط این مفهوم را در اشعار خود چنین پرورانده است.

گر نصحیت کنی به خلوت کن
که جز این شیوهٔ نصحیت نیست
هر نصحیت که در ملا باشد
آن نصحیت به جز فضیحت نیست

اذا تم أمرأ، بد نقصه
ترقب زوالاً إذا قیل تم

"وقتی کاری اتمام پذیرفت، دوران نقض و کاهش فرا می رسد، هر گاه گفته شود چیزی به اتمام رسید، منتظر زوال آن باش" که یاد آور این بیت ناصر خسرو است که گفته است:

میانه کار همی باش و بس کمال مجوی
که مه تمام نه شد جز ز بهر نقصان را

و شاعر دیگری گفته است:

منتهای کمال نقصان است
گل بریزد به وقت سیر آبی

اعملوا فطل میسر لمل خلق له " بجای آرید که هر کس برای آنچه او را آفریده اند ساخته و آماده است" و مولانا چنین می گوید:

هر کسی را بهر کاری ساختند
میل آن را در دلش انداختند
اذا کان غیر الله للمرء عده
أتته الرزایا من وجوه الفوائد

"هرگاه برای انسان، ساز و برگی جز خدا باشد، از راه های فایده هم بدبختی ها بر او در آید"

و یا:

من استعان بغیر الله فی طلب
فان ناصره عجز و خذلان

"هر کی از غیر خدا نصرت و یاری طلبید، یاورش عجز و فرو ماندگی و خذلان است"

به سعی خود نتوان برد پی به گوهر مقصود
خیال بود که این کار بی حواله برآید

بلغ السیل الزبی و جاوز الحزم الطبین "سیل بر بلندی ها زمین بر آمد و تنگ از سردو پستان مرکب "اسب" در گذشت، که مراد از آن سختی و شدد کار است که از تحمل و طاقت انسان به دور می باشد، این از امثال مشهور عربی است و انوری در خصوص این گفته است:

چه روی راه تردد؟ قضی إلامر فقم
چه کنی نقش تخیل؟ بلغ السیل زبا

و این متناسب با مثل:

بلغ السکین العظم "کار به استخوان رسید" می باشد.

الموت فی الجماعهٔ طیب "مرگ در جماعت جشن است"

فخرالدین گرگانی گوید:

روم خود را بیندازم از آن کوه
که چون جشنی بود مرگی به انبوه

نظامی:

سخن گو، سخن سخت پاگیزه راند
که مرگی به انبوه را جشن خواند
عش بجدک و لا تعش بجدک
به بخت زندگی کن نه به کوشش

از حافظ:

گرچه وصالش نه به کوشش دهند
آن قدر ای دل که توانی بکوش

و یا:

سعادت به بخشایش دارو است
نه از جنگ و بازو زور آور است

المرء مخبوه تحت لسانه "مرد در زیر زبان خود پنهان است"

عنصری گوید:

هنر به دست بیان است ز اختیار سخن
چنان که زیر زبان است پایگاه رجال

مولانا می گوید:

آدمی مخفی است در زیر زبان
این زبان پرده است بر درگاه جان

رشید وطواط در ترجمه این مقوله عربی چنین می گوید:

مرد پنهان بود در زیر زبان
چون بگوید سخن بدانندش
خوب گوید لبیب گویندش
زشت گوید سفیه خوانندش

در الماسن والاضداد چنین آمده است:

من سعی رعی و من لزم المنام رأی الاحلام "هر که رود چرد و هر که خسبد حواب بیند."

و در زبان فارسی نظیر آن آمده است مانند این:

نه هر که دوید آهو گرفت، اما هر که آهو گرفت دوید، و نه هر که دوید رسید، اما آن رسید که دوید.

هرچند گوته شاعر بزرگ آلمانی در اثر معروف خود نوشت که آن را شعر جهانی یا نعت اوصاف جهان نامیده اند، در بیان شکایت دل نوشت، می گوید:

آن که بیشتر جست، کمتر یافت، آن که بیشتر کوشید کمتر گرفت. و جامی در بهارستان خود چنین می گوید:

از رنج، کسی به گنج وصلت نه رسید
وین طرفه که بی رنج کس آن گنج نه دید
هر کس که دوید گور نه گرفت ز دشت
لیکن نه گرفت گور جز آن که دوید

الجار ثم الدار "اول همسایه بعد خانه"

و یا:

الجار قبل الدار و الرفیق قبل الطریق و الذاد قبل الرحل " اول همسایه بعد خانه، اول رفیق بعد سفر، اول توشه بعد سفر.

مولانا چنین گوید:

پس تو هم الجار ثم الدار گو
گر دلی داری برو دلدار جو

و در میان مردم مشهور است که اول همسایه را بپرس بعد خانه را بخر

تا ندانی که کیست همسایه
به عمارت تلف نکن مایه
مردمی آزموده باید و راد
که به نزریک شان نهی بنیاد

شادروان استاد نجیب الله حسرت فاریابی

تحلیل برخی از غزلیات ابوالمعانی بیدل رح

جادهٔ عزت

بیدل دلیل مقصد عزت تواضع است
زین جاده، ماه نو به جهان کمال رفت

تصویرعمومی:

انسان موجود عجیبی است. موجودی آمیخته با غرایزگوناگون وقوه های مختلف که هریک به نحوی ازانحا این موجود اشرف رابه جهات وسمتهای مختلف میکشا ند. هرغریزه وقوهٔ اقتضایی دارد. سیطره وتسلط هر غریزه، انسان را به آن طرف میکشا ند، که اقتضای اوست.

در کشا کش روزگار ودراصطکا کها وتصادمات، آنچه حکم میراند، غریزه وتقا ضا ها ست.

فرعون طغیان نمود ودعوای خدایی کرد. نمرود وشداد، خویشتن را مالک الرقاب جهان پنداشتند. ناپلئون خود را امپراتور جهان نامید. هیتلر جهان را به خاک وخون کشید. موسولینی واستالین درجنایت ووحشت ریکارد جهانی قایم نمودند ودرفطرت همه اینها جنون قدرت وسیطرهٔ توفان برپا کرده بود.

انبیاء، مصلحان و خیر اندیشان عالم همه سعی براین داشتند تا غرایز و قوه های بشری را متعادل وهما هنگ سا زند و بدینوسیله میخواستند تا آرامش و امنیت در جهان حاکم باشد وبقای نسل بشر تضمین گردد.

برای نیل به این اهداف را هها وطرق مختلفی را پیشنهاد وطرح کرده اند، ازجمله، راههای علاج وتداوی این امراض با طنی یکی هم«تواضع» است.

تواضع صفتی است نهایت شریف وبه منزلهٔ دوایی است، که امراض تکبر، غرور، خودخواهی وتفوق طلبی را از ریشه تا بود میکند. روی همین اصل است که حضرت ابوالمعا نی میرزاعبدالقادر بیدل رح درقسمت تواضع وعجز توجه جدی دارد وآن را علامهٔ کمال وبرتری میداند ودیوان غزلیات خویش را نیز با بیتی که درآن شکوه وعظمت عجز، به نما یش گذاشته شده، آغاز میکند وبه اندازهٔ یک سرمو، از عجز را باعث وصول به ذروهٔ معنویت و روحا نیت میداند وگویا تصد یر دیوان غزلیات با تبیین مدارج عجز به منزلهٔ براعت استهلال دیوان غزلیات بیدل رح است. زیرا بیدل رح دراکثر غزلیات خویش به اشکال گوناگون راجع به تواضع داد سخن داده است.

به این ابیات توجه فرمایید:

مکن گردن فرازی تا نسازد دهر پا ما لت
که نی آخر به جرم سرکشی ها بوریا گردد.

***

به هزار کوچه دویده ام به تسلی نرسیده ام
زقد خمیده شنیده ام که چو حلقه شوی به دری رسی.

الفاظ وکلمات:

در بیت فوق کلمات وجملات با ترکیبهای گونا گونی که دارد، مرام شا عر را به بهترین وجه افاده نموده است.

کلمات دلیل، مقصد وجاده نظر به ارتبا طی که با هم دیگر دارند، صنعت مراعات النظیر را تشکیل داده است وقا بل تذ کر است که دلیل به معنی رهنمایی وارشاد است و دلالت رهنمایی کردن را گویند.

وهمچنان دراین بیت توا ضع به ماه نو تشبیه داده شده کهوجه شبه بین مشبه ومشبه به عبارت ازخم بودن است. چنا نچه هلال (ماه نو) به شکل قوسی وخمیده میباشد وعزت به بدر(ماه تمام) تشبیه داده شده است که وجه شبه، هما نا کمال است واین هردو تشبیه ازقبیل تشبیه غیر محسوس به محسوس است.

مفهوم تفصیلی بیت:

از نظر بیدل رح کسا نی که مقصد ومرام شان نیل به عزت با شد وبخواهند که درنزد همه کس عزیز با شند، دلیل و رهنما برای رسیدن به این مقصد، هما نا توا ضع است. یا به عبارت دیگر تواضع به منزلهٔ رهنمایی است، که انسان را به طرف مقصد که عزت است میرسا ند.

چنا نچه ماه نوکه دراین جادهٔ تواضع قدم گذاشته است وبا قامت متواضع وخمیده ظا هر میشود. بالاخره به دنیای عزت وکمال گام می نهد و در جهان نور می پاشد و روشنایی آن کیف و لذت خاصی را ایجاد می نماید.

خلاصهٔ مفهوم بیت:

ای بیدل! تواضع به طرف مقصد عزت، رهنما ومرشد است. چنا نچه از همین جاده وراه تواضع است، که ماه نو (هلال) به جهان کمال وعزت گام نهاده است وبه مرحلهٔ«بدر» رسیده است.

به بهانهٔ قیام حماسه آفرین ۲ سرطان ۱۳۵۸ مردم مسلمان در کابل برضد رژیم دست نشانده و شهادت صدها تن از عاشقان راه اسلام و آزادی در این روز تاریخی

اینجا دلِ پاره می پسندند

ع – ملکزاد

فرهنگ پربار و گرانسنگ اسلامی ما آمیخته با ارزش های والایی است که همواره در تارک قرون و اعصار، چنانِ نگینی درخشان تلألو داشته است.

یکی از آن ارزش ها، فرهنگ شهادت طلبی است، شهادت در راه خدا، پرواز به سوی ذات یکتایی که فرمود: « اگردر راه خدا بمیرید و کشته شوید، در آن جهان به آمرزش و رحمت خداوند نایل شوید و آن بهتر از هر چیزی است که در حیات دنیا برای خود فراهم توان آورد.»

دُرد میِ عشق نصیب هرکی در این بزم نگردد، اِلاّ بر عاشقان پاکباز و جان سوختهٔ اسلام، شیفتگان آزادی و شرف و سربلندی! عاشقانی که می خواهند همواره ورد زبان شان باشد:

منکرنتوان گشت اگر دم زنم از عشق
این نشته به من نیست اگر با دگری هست

شهادت– چنانچه دکتر علی شریعتی برآنست– آمیزه ای است از یک عشق گدازان و یک حکمت عمیق و پیچیده! آری، عشق وعلاقه به وصال محبوب و معشوق و به تعبیر دیگر: " نیل به سرچشمهٔ نور و نزدیک شدن به هستی مطلق":

عشق را داغی مثال لاله بس
درگریبانش گل یک دانه بس

شهادت– که کاملترین درجهٔ انسانیت است– "هدیه ایست الهی" ، کوششی است در راه تحقق هدفی مقدس و بزرگ. شهید مروّج فرهنگیست که در آن ایثار و ازخود گذشتگی در تاروپود زندگی پدیدار می گردد.

شهادت به فرمودهٔ رهبر فرزانهٔ جمعیت (شهید استاد ربانی) «رح»، کسی است که خدا او را از میان بندگان مخلصش برمی گزینند. لذا اطلاق واژهٔ «مرگ» یا نسبتِ" نیست شدن" در ساحت قدسی مقام وی راه ندارد و این دستوریست که خدا در باب شهید فرموده: " کسی که در راه خدا کشته شد، مرده نپندارید، بلکه او زنده جاوید است. لیکن شما این حقیقت را نخواهید یافت."

شهادت در تفکراسلامی،"مفهوم گذشتن از سرمایهٔ جان و هستی" را ارائه می دهدکه در راه یک هدف و آرمان الهی تحقق می پذیرد.

شهید برآنست تا زنده ماندن ارزش ها را با فناشدن خویش بیمه کند و بدینوسیله زشتی ها را از سیمای آیینهٔ روزگار بزداید، و این مظهر کمالِ اخلاص است؛ آری، اخلاص!

متوجه باید بودکه:

"اخلاص به چا ک پیرهن نیست
اینجا دل پاره می پسندند"

غواصی و یا شناگری در دریای بیکران شهادت، کار بُزدلان و ترسوها نیست، بلکه هنری است که مردان خدا، سنگ محبتش را برسینه می فشرند.

" مردان خدا، تشنگانی اند که به دنبال آب زلال شهادت پی می سپرند و تا سیراب نشده اند، برنمی گردند."

شهادت بزرگترین و والاترین ارزش از دیدگاه خدا جویان و سپاهیان جان برکف راه خداست که با نیت پاک و با جهت گیری ژرف و ریشه دارشان، گوهر شهوار حُرمت و تقدیس را فرا چنگ می آورند و با پرواز ملکوتی شان، از جمع ما کم سعادتانِ خاک نشین می گسلند و به جمع افلاکیان می پیوندند. پیوستنی عاشقانه!

جایی که به یمن قدوم شهید، از زبان قدسیان زمزمه می پیچد:

باز از بام فلک طرفه صدا می آید
در کشایید که مهمان خدا می آید

از همینروست که گاهی درمی یابیم و می نگریم درصحنه های سرنوشت سازکارزار و میادین خونین پیکار، قطره قطره خون شهید راه حق و آزادی معجزه می آفرینند، توفان برمی انگیزد و جانی تازه و روانی نو بر کالبد بی جان ملت ها، ایجاد می کند.

در آیات متعددی از قرآن عظیم الشان در باب فضایل شهدا و مقام ارزشناک شهادت، سخن رفته است.

چنانچه اشاره شد، ساحت قدسی مقام رفیع شهدا، نه تنها در سورهٔ مبارکهٔ بقره کاربرد واژهٔ " مرگ" را بر نمی تابد، بلکه راجع به این مطلب در آیهٔ ۱۶۹سورهٔ شریفهٔ آل عمران نیز تاکید صورت گرفته است :

"مرده نپندارید کسانی که در راه خدا کشته می شوند، بلکه زنده اند و از نزد خدای خود روزی می برند."

طوری که فهمیده می شود، در این آیهٔ شریفه، به گونهٔ آیهٔ شریفهٔ ۱۵۴ سورهٔ بقره تفاوت مردن معمولی با کسانی که در راه خدا شهید شدند، به وضوح متجلی گردیده است.

استاد نامدارخلیلی، تعبیر زیبایی در باب زندگان جاوید دارد که نقل آن موجب رنگینی جستارما خواهد شد:

مرد نمیرد به مرگ، مرگ از او نامجوست
نام چو جاوید شد مردنش آسان کجاست؟

شهدا گروهی اند که پاداشی بزرگ از سوی خداوند برایشان در نظرگرفته شده است:

«عند ربهم یرزقون» یعنی آن پاداش عبارت می باشد از "روزی خوردن نزد خداوند متعال"!

در سوره های مختلف قرآن عظیم الشأن بیشتر از۱۶۰ مرتبه در باب فضیلت شهادت و شهید – که شامل هم خانواده آن نیزمی شود- ذکر به عمل آمده و خدای توانا نایل شدن به آن مقام را در سورهٔ توبه، درجه و جایگاه آن ها را با صیغهٔ مبالغه ذکر فرموده: (اعظم درجه) و ایشان را در ردیف رستگاران قرار داده است.

منزلت شهدا – که مرتبه ایست بسیارمتعالی– در آیهٔ (۷۳) سورهٔ نساء با زیور نوید « فسوف نوتیه اجراً عظیما» یعنی (زود باشد که او را اجر بزرگ دهیم) آراسته شده اند.

و از این زاویه نیز مقام شهادت " اوج بندگی و سیر و سلوک در عالم معنویت" وانمود شده است.

البته این حقیقت را نیز نمی توانیم از مطمع نظر دور داریم که شهادت در راه خدا را نمی توان با پیروزی و یا شکست در میادین جنگ مقایسه کرد.

افزودنی است: رزمندگان راه خدا پیش از اینکه خلعت برین شهادت را بر تن کنند- در صورتی که ایمان و باور شان برحقانیت و عظمت جهاد راسخ باشد و نیت شان خالصانه – از آن جهت ساغر سرور برسر می کشندکه در ردیف برازندگانی که قرآن ایشان را "انتم الاعلون" می خواند، قرار می گیرند. در ردیف آنهایی که به تعبیر دلنشین کلام مقدس الهی، نه سستی برآنان چیره می شود و نه هم ترس و اضطراب! بلکه از سرشوق و سرور، شتابان سوی معشوق شهادت می روند.

آیات ۱۳۹ و۱۴۰ سورهٔ مبارکهٔ آل عمران بازگو کنندهٔ همین حقیقت است.

« سست نشوید و اندوهگین مباشید و شما برترید اگرهستید مؤمنان.»

مؤمن واقعی کیست؟

پاسخ این پرسش در پرتو حدیثی به روایت طبرانی چنین تبلور یافته:

" کسی که نیکوهایش او را شادمان وکارهای بدش او را آزرده کند، او مؤمن است."

اینک با نقل چند حدیث شریف راجع به فضیلت شهادت، به اصل موضوع وارد موضوع می شویم که عبارت می باشد از جایگاه شهید و شهادت از دیدگاه شعرای جهاد و مقاومت:

طبرانی از عدم احساس درد و الم توسط شهید– در اثنای نایل شدنش به مقام بزرگ شهادت – روایتی دارد به این شرح : «شهید مانند اینست که یکی از شما به طرف انگشتان چیزی را فشار دهد.»

شهید به روایت امام مسلم (رح) از زبان مبارک پیامبر بزرگوار اسلام "صلی الله علیه وسلم" چنین تعریف شده است:

" کسی که در راه خدا کشته شود، شهیداست."

از حضرت ابو داوود و ترمذی روایت شده، آن حضرت صلی الله علیه وسلم فرموده اند:

" شهید می تواند به اذن خدا از اقوام و خویشاوندانش را شفاعت کند."

شهادت آن معشوقی بود که پیامبر بزرگوار اسلام همواره شوق دیدار مکررش را به دل می پرورد: "سوگند به ذاتی که جانم در دست اوست، دوست دارم که در راه خدا کشته شوم و بار دیگر زنده گردم و باز کشته شوم."

در تاریخ پربار اسلام، قهرمانان فراوانی را سراغ داریم که به عنوان منادیان حق و راهیان نور، برای دفاع از عقیده و ایمان و حراست از ارزش های تابناک اسلامی بپاخاسته اند و در صحنه های خونین پیکار و مبارزه با دشمنان اسلام و در راه هدف، با نثارجان های شیرین شان ایستادگی ورزیده و عاشقانه عروس زیبای شهادت را – که "اشرف ا لموت" نیز خوانده شده – به آغوش کشیده اند.

به برگ و بار نشستن باغسار عطر افشان جهاد باشکوه ملت مؤمن و خدا جوی ما، عزت، عظمت و سربلندی مدیون خون گلگون شهدای عزیزان ماست. شهدایی که در طلیعهٔ قیام حماسه خیزشان، این فرمودهٔ قرآن ورد زبان بود:

" بگو: درحقیقت نماز من و سایر عبادات من و زندگی و مرگ من برای خدای پروردگار جهانیان است که او را شریکی نیست و براین کار استوار یافته ام و من نخستین مسلمانم" (انعام/۱۱۰)

اگر ملت ها صاحب کشور و کیان و آزادی و سربلندی می شوند، بدون شک از فیض تقدیم شهدای ارجمندی است که مبارزات حق طلبانهٔ شان شاهد به خاک و خون افتادن یکی پی دیگر بوده اند.

آری، آزادی به چنگ نخواهد آمد، امنیت، رفاه و سعادت با هیچ قوم و مردم کشوری سرسازگاری نخواهد داشت، مگر اینکه مردم آن آمادهٔ ایثار و فداکاری و دادن قربانی باشند و در طریق ترویج فرهنگ ارزشناک شهادت و جانبازی، بذل مساعی کنند و خون شهدای عزیزشان را پاس بدارند و برای مبارزان راه آزادی و حق و عدالت حرمت قایل گردند و در حفظ دستاوردهای جهاد و مبارزات برحق و آزادی طلبانه از دل و جان کوشا باشند.

از همین روست که گفته اند: "بهشت زیر سایهٔ شمشیرهاست." و نسیم گوارای آن وزان در قلمرو بیکران روح پاکیزه ایست که از بدن های پاک عروج می کند."

این صلای رسای عاشقان راه خدا و پاسدران مرزهای اسلامی است که همواره از دل دره های پرغرور و سنگرهای حماسه زا و از میان صخره های دشمن شکن و قله های سر به فلک کشیده به گوش ها طنین انداز است:

"چو آزادی هوس داری چو بو از رنگ بیرون آ
هوا گل می کند دودی که ازآتش جدا گردد"

یا:

"دعوی عشق و سلامت دستگاه خنده است"

و کسانی که منکر این حقیقت اند، به قول ابوالمعانی میرزا عبدالقادر بیدل رح:

هوسناکانی اند که به کشتی سیر دریا کرده اند.

آنانی می توانند معنای واقعی راحت بودن و آرام زیستن را دریابند که رو به مصر مراد و امید آرند و در به دست آوردن یوسف شهادت پیشقدمی بجویند و به جلو بتازند.

"سراغ عافیت خواهی به میدان شهادت رو
که صد بالین راحت از پر یک تیر می جوشد"

سخن فرجامین اینکه: بی اعتنایی در برابر خون شهدا و یا غفلت در راستای پاسداری از دستاوردهای مبارزات دامنه دار و پیگیر پاکبازان، بارآورِ اسارت و ذلت مجدد است، بارآور فضیحت و شرمساری بیشمار!

"محکمهٔ خون شهدا، محکمهٔ عدلیست که [اگر در جهت تحقق اهداف مقدس و والای آنان نکوشیم و به ارزشناکی خون گلرنگ آنان خستو نباشیم] مارا هم در آن به محکمه می کشانند."

چنین مباد.

اخوان المسلمین در مسیر خشونت و تفرقه:

شکست اعراب در جنگ۱۹۴۸با اسرائیل گروه های سیاسي را در مصر بسوی خشونت برد. اما دولت مصر اخوان المسلمین را به عنوان محور اصلی خشونتگرایی در این سال غیر قانونی اعلان کرد. یکسال بعد حسن البناء(فبروری ۱۹۴۹) بنیانگذار این حزب به شکل مرموزی ترور شد. پس از او حسن اسماعیل هضیبی در ۱۹۵۱مرشد عام اخوان(رئیس حزب یارهبر)تعین گردید.

هرچند اخوان المسلمین پس از غیرقانونی شدن فعالیت خود را بصورت قانونی و آشکار از سر گرفت اما در سال ۱۹۵۴عیسوی رابطه اش با جمال عبدالناصر رئیس دولت مصر بسوی خصومت رفت. این خصومت ناشی از اتهام به اخوان المسلمین در قتل ناصر بود . گفته شد که در ۲۶ اکتوبر ۱۹۵۴یک عضو اخوان المسلمین بسوی جمال ناصر شلیک کرد. اخوان المسلمین برای دایم غیرقانونی اعلان شد و مورد سرکوبی قرار گرفت. شماری از اعضای فعال آن به شمول حسن هضیبی زندانی شدند و تعدادی هم فرار کردند.

اخوان المسلمین پس از حسن البناء دچار تفرقه شد و افکار متفاوت افراطی و متعادل در درون آن بوجود آمد؛ اما بدنه اصلی اخوان المسلمین برغم سرکوبی از سوی حکومت ناصر و جانشینان او در خط میانه روی باقی ماندند. حسن هضیبی که پس از حسن البناء رهبری را بدست گرفت با وجود مخالفت با سیاست های ناصر، کتاب دعاة لاقضاة (مبلغان نه داعیان) را با سایر رهبران معتدل اخوان نوشت و توضیح داد که مبنای کار اخوان المسلمین دعوت و ارشاد است. او در این کتاب ابراز داشت که اخوان المسلمین از راه دعوت و ارشاد جامعه و نظام سیاسی را بسوی اصلاح میبرد، نه آنکه بمثابه یک گروه سیاسی باورهای جزمی خود را همچون احزاب کمونیستی و یا خوارج ابزار رسیدن به قدرت سازد.

اما نابردباری حکومت ناصر در برابر اخوان المسلمین و دیدگاه های مختلف و متفاوت در میان اعضای آن، بخشی از این جریان را بسوی افراط گرایی برد و موجب ایجاد گروه های خشونتگرا شد. سیدقطب مهم ترین و تأثیر گذارترین نویسنده و اندیشه پرداز اخوان المسلمین در سالهای اخیر حیات خویش که توسط حکومت ناصر زندانی و در سال ۱۹۶۶ اعدام شد قرائت افراطی و خشونتگرایانه از اسلام ارائه داشت. او در این دوره کتاب معالم فی الطریق(نشاه های راه) را نوشت و جامعه را بدو جامعه جاهلی و اسلامی دسته بندی کرد. حتا جوامع مسلمان را که حکومت اسلامی ندارند و مورد نفوذ غرب واقع شده اند در شمار جامعه جاهلی قرار داد. افکار و دیدگاه های سیدقطب در واقع به ظهور عناصر و گروه های خشونتگرا و افراطی در درون اخوان المسلمین انجامید.

اخوان المسلمین وفکر تشکیل حکومت اسلامی:

اخوان المسلمین از لحاظ فکری خواهان تشکیل دولت اسلامی است. این حزب یکی از عوامل عقب ماندگی مصر را جدایی دین از سیاست تلقی میکرد و شعار اسلام راه حل را پیش کشید.

حسن البناء بنیانگذار اخوان المسلمین تأسیس حکومت اسلامی را از اهداف اولیه میخواند و منابع اساسی اسلام را قرآن و سنت میدانست. او معتقد بود که بدون تشکیل حکومت اسلامی دنیای اسلام از سلطه استعمار رها نمی شود و جوامع مسلمانان به امنیت، صلح و پیشرفت نمیرسند. او از همه پیشتر وحدت جهان عرب و آزادی فلسطین را در تشکیل حکومت اسلامی سراغ میکرد و به اتحاد جهان اسلام انگشت میگذاشت و مسلمانان را امت واحد می خواند.

حسن البناء که تشیکل دولت و نظام اسلامی را هدف غایی این جنبش میخواند وظیفه چنین دولت مورد نظر خود را حراست از شریعت اسلامی می پنداشت. او به این قول محمدغزالی تمسک می جست که : "شریعت را اصل میدانست و سلطان را نگهبان و آنچی اصل ندارد ویران می شود و آنچی که نگهبان ندارد تباه است."

اما اندیشه و دیدگاه های اخوان المسلمین در مورد حکومت اسلامی برغم آنکه از همان آغاز بسیار روشن و مشخص نبود و یک تصویر شفاف از چنین حکومتی در عرصه ی تئوریک ارائه نکرد، به تدریج متغیر و متحول گردید. پس از فوت عمر التلسمانی مرشد سوم یا سومین رهبر اخوان المسلمین در سال ۱۹۸۶ جناح های معتدل و اصلاح طلب در درون اخوان المسلمین بیشتر رشد کردند و در صدد آن شدند تا افکار و اهداف اخوان المسلمین را با مقتضیات زمان و شرایط داخلی جامعه مصر و شرایط منطقه اي و بین المللی همآهنگ سازند.

اخوان المسلمین مصر در آستانهٔ اقتدار سیاسی:

جنبش بهار عربی در سال ۲۰۱۱ عیسوی که به سقوط حسنی مبارک از ریاست دولت مصر انجامید، اخوان المسلمین مصر را به پشت دروازه های قدرت سیاسی برد. اخوان المسلمین که به عنوان یک حزب سیاسی حق فعالیت نداشتند و در دهه های اخیر مشغول فعالیت اجتماعی و خیریه بودند اولین مجلس بزرگ خویش را بنام شورای ارشاد پس از سقوط مبارک تشکیل دادند. اعضای این مجلس برغم اختلاف بر سر حضور وفعالیت در حوزه سیاسی به تأسیس حزب آزادی و عدالت اقدام کردند. این حزب بریاست محمد مرسی و معاونیت عصام العریان از فعالان رهیری اخوان المسلمین شکل گرفت. هر چند احزاب و گروه های دیگر چون:حزب النهضهٔ برهبری ابراهیم زعفرانی، حزب الریاده برهبری خالد داوود، حزب اصلاح و توسعه برهبری حامد دفراوی و برخی گروه های کوچک دیگر در واقع از درون اخوان المسلمین جدا شدند اما بدنه اصلی آن به عنوان حزب آزادی و توسعه نیم کرسی های پارلمان را بدست آورد و برای اولین بار در تاریخ تأسیس اخوان المسلمین در ریاست پارلمان مصر قرار گرفت.

نفوذ اخوان المسلمین مصر در کشورهای اسلامی:

اخوان المسلمین در توضیح نخستین اهداف و مرام تشکیلاتی و مبارزاتی، خود را حرکت جهانی در رسیدن به آرمانهای اسلامی خواند. پس از شکل گیری این جریان، جنبش های مشابه در کشورها و جوامع مسلمان از اخوان المسلمین مصرالهام و تأثیر پذیرفتند. حتا در کشورهای عربی اردن، سوریه و سودان جریان اسلامی به همین نام تشکیل یافت.

اخوان المسلمین اردن در سال ۱۹۴۶ در شهر امان پایتخت کشور تأسیس شد و با روش میانه روی و پرهیز از تقابل با دولت سلطنتی اردن به نفوذ فزاینده در جامعه دست یافت. حضور جمعیت کثیر فلسطینی در اردن به گسترش این نفوذ کمک کرد. در نتیجه اخوان المسلمین اردن بر خلاف کشورهای عربی به خصوص همچون مصر و سوریه به موانع انحلال از سوی دولت مواجه نشد.

اخوان المسلمین سودان در اواسط دهه چهلم سده بیست عیسوی برهبری علی طالب الله تأسیس یافت. این حزب در دوران رهبری دکتر حسن ترابی به دولت نمیری و صادق المهدی نزدیک شد و در صدد تطبیق اهداف خود مبتنی بر اجرای شریعت و اسلامی ساختن جامعه از طریق همکاری با دولت های سودان برآمد.

اخوان المسلمین سوریه در سال ۱۹۳۵ عیسوی توسط مصطفی السباعی تشکیل گردید. اما اخوان در سوریه در تقابل با دولت قرار گرفت و دچار تفرقه و انشعاب شد. در اواخر دهه چهل شماری از اعضای اخوان المسلمین سوریه با تأسیس سازمانی بنام جبهه اسلامی بسوریه وارد جنگ با دولت شدند. دولت حزب حاکم بعث برهبری حافظ الااسد در سال ۱۹۸۲عیسوی شورش اخوان المسلمین را در شهر حما به شدت سرکوب کرد. سپس در سال ۲۰۱۱ عیسوی که جنبش بهار عرب شکل گرفت، اخوان المسلمین باردیگر وارد جنگ با دولت بشار اسد در سوریه شد. اخوان المسلمین در لیبیا که در اواخر دهه چهل قرن بیستم عیسوی بوجود آمد پس ازسال ۱۹۶۹ عیسوی مورد سرکوبی دولت قذافی قرار گرفت.

هر چند در سایر کشورهای عربی و اسلامی احزاب اسلامی با نام اخوان المسلمین ایجاد نشد ولی تأسیس آن احزاب در آن کشورها پس از اخوان المسلمین مصر با نام های مختلف در واقع با الهام و تأثیر پذیری از اخوان صورت گرفت. شاید مهم ترین عامل نفوذ و تأثیرگذاری اخوان المسلمین مصر در کشورهای اسلامی دنیا به ویژگی آن به عنوان نخستین تشکل سیاسی – اسلامی در سده بیستم و در زمان استیلای استعمار غرب بر جوامع مسلمان برگردد، اما سرکوبی این جنبش در کشور مادر برعکس به فرصت نفوذ آن در کشورهای اسلامی مبدل شد. فرار و مهاجرت اعضای این جنبش از مصر به کشورهای عربی به گسترش نفوذ اخوان المسلمین در این کشورها انجامید. مثلاً مهاجرت افرادی چون یوسف قرضاوی در قطر به فعالیتهای فرهنگی و تبلیغاتی اخوان المسلمین بیشتر میدان داد. آنها با ایجاد روابط نزدیک با خاندان حاکم آل ثانی، فضای مساعدی برای فعالیت های فکری خود بوجود آوردند.

حزب النهضهٔ تونس :

حزب النهضهٔ تونس همچون بسیاری از احزاب اسلامی کشورهای عرب و مسلمان در تأثیر و الهام از اخوان المسلمین مصر شکل گرفت. این حزب برهبری راشد الغنوشی بوجود آمد که سیدقطب از رهبران تیوری پرداز اخوان المسلمین مصر و ابوعلی مودودی بنیانگذار جماعت اسلامی پاکستان در اندیشه های وی تأثیر گذار بودند. علی رغم آن غنوشی برخلاف سیدقطب و مودودی به عنوان چهره ی میانه رو و نوگرای جریان اسلامی تبارز کرد. او نظریات خود را در مورد حقوق شهروندی در اثرش به نام آزادی ها در اسلام نوشت و تصویری میانه روی از خود ارائه کرد. غنوشی دموکراسی را با اسلام قابل تلفیق میداند و میگوید:«میکانیزم ها و شیوه های مربوط به اداره و روابط بشری در حکومت اسلامی چندان تفاوتی با نظام رایج جهانی به نام دموکراسی ندارد. به عبارت دیگر، حکومت اسلامی با حاکمیت اکثریت که در شکل انتخابات آزاد و وجود مجلس شورا، مجالس محلی و وجود قوه قضاییه مستقل و احترام به افکار عمومی تجلی پیدا میکند، موافق است. . . .»

غنوشی پس از سرنگونی حکومت بن علی که درتبعید به سر میبرد در سال ۲۰۱۱ عیسوی به تونس بازگشت و حزب او در انتخابات به اکثریت آراء دست یافت و به تشکیل حکومت پرداخت. او هنگام مبارزات انتخاباتی در تونس که پس از سقوط حکومت بن علی در اکتوبر ۲۰۱۱ اولین انتخابات آزاد بود در برابر این پرسش که چرا در تبلیغات حزب النهضهٔ شریعت اسلامی منبع قانونونگذاری معرفی نمی شود، پاسخ داد: " دین و دولت در قانون اساسی ما اسلام است. دولت تونس دولت بدون دین نیست. هیچکس نمیتواند ادعا کند که دین را نمایندگی میکند، نه حزب النهضهٔ و نه دیگران. در واقع این جامعه است که دین را در سیاست ها و قوانین و آداب بازتاب میدهد. به گمانم معنای اینکه شریعت مبنای قانون گذاری باشد، این است که تدوین قوانین را به یک دولت شهر وندی واگذار کنیم."

علاوه ازحزب النهضه تونس احزاب اسلام گرای دیگر نیز در تونس فعالیت دارند که به طور عموم در دو گروه اصلاح طلب و نوگرای اسلامی و گروه بنیادگرای سلفیت دسته بندی می شوند.

امیر نایف ولیعهد عربستان سعودی به جاودانگان پیوست

با تأسف اطلاع حاصل نمودیم که امیر نایف ابن عبدالعزیز ولیعهد و وزیر امور داخلهٔ کشور عربستان سعودی به تاریخ ۲۷ جوزای ۱۳۹۱ هجری خورشیدی جهان فانی را وداع گفت. جمعیت اسلامی افغانستان بدین مناسبت، مراتب تسلیت خود را به اعلیحضرت عبدالله ابن عبدالعزیز خادم حرمین شریفین پادشاه کشور عربستان سعودی، خانواده و مردم آن کشور تسلیت عرض نموده، به متوفی بهشت برین و به بازماندگان صبر جمیل از بارگاه خداوند جل جلاله مسئلت می نماید.

امیر نایف، ولیعهد عربستان سعودی در سن ۷۸ سالگی بر اثر حمله قلبی چشم از جهان پوشید. امیر نایف، برادر ناتنی ملک عبدالله پادشاه کنونی عربستان سعودی بود و به مدت سی و هفت سال مقام وزارت داخله را نیز به عهده داشت. نماز جنازهٔ موصوف بعد از نماز شام ۲۸ جوزا در کنار خانهٔ کعبه در حالی که برخی از سران کشورهای اسلامی اشتراک نموده بودند، ادا شد.

امیر نایف پسر بیست و سوم ملک عبدالعزیز، بنیانگذار عربستان سعودی بود و از بیست و هفتم اکتبر سال گذشته، پنج روز پس از مرگ برادر تنی اش (امیر سلطان) به مقام ولیعهدی منصوب شده بود. امیر نایف تحصیلات خود را در مدرسهٔ دربار سلطنتی به پایان رساند و به حکم پدرش، فرماندار منطقهٔ ریاض شد و پس از آنکه هجده سال در این سمت باقی ماند، معاون وزیر امور داخله و چهار سال بعد، وزیر امور داخله شد و تا پایان عمر در این مقام باقی ماند.

امیر نایف به عنوان مسؤول امنیت عربستان سعودی، از پرنفوذترین مقامات این کشور و منطقه خاورمیانه بود، به ویژه پس از حادثهٔ یازدهم سپتامبر که عربستان سعودی در کنار امریکا، در خط مقدم "جنگ با تروریسم" قرار گرفت، بر اهمیت امیر نایف، بیش از پیش افزوده شد.

امیر نایف سه بار ازدواج کرده است، از او شش دختر و چهار پسر باقی مانده است. امیر سلمان، برادر جوان‌تر امیر نایف که فرماندار ریاض است به عنوان ولیعهد جدید عربستان معرفی شد.

انتخابات مصر و هاله یی از بیم و ...

رئیس جمهور منتخب این کشور خواهد بود و شورای نظامی مصر اعلان نموده است که قدرت را در آخر ماه جون به حکومت ملکی تسلیم خواهد داد و این سخنان در شرایطی از سوی این شورا گفته می شود که در آستانهٔ انتخابات، شورای نظامی مصر، پارلمان کشور را منحل نمود، تا انتخابات مجلس سفلی از سر گرفته شود و برخی از صلاحیت های این مجلس را شورای نظامی برای خود محفوظ داشته است. خبر گزاری های داخلی، خارجی و ستاد انتخاباتی محمد مرسی از پیروزی اسلام گرایان در این کشور خبر می دهند و حزب آزادی و عدالت توانسته است بالاتر از ۵۲ درصد آراء را برای خود اختصاص دهد.

انقلاب مصر، این کشور را در مرحلهٔ اساس قرار داده است. نمی توان در همین چند روز آینده این کشور را پیشبینی کرد، که چه طوفان هایی بالای این کشور رو خواهد آورد. جنگ قدرت مصر را رها نخواهد کرد، نبرد میان طرفداران حاکمیت گذشته و اسلام گرایان از سرگرفته خواهد شد. محمد مرسی درشرایطی از برپایی یک حکومت قوی خبر می دهد که دادگاه قانون اساسی بر اساس یک تصمیم غیر قانونی و یک جانبه در آستانهٔ برگزاری دور دوم انتخابات ریاست جمهوری کلیت مجلس سفلی (مجلس شعب) مصر را ملغا اعلان کرد و دستور برگزاری مجدد انتخابات را صادر کرد، در حالی که قانوناً تنها بخشی از مجلس باید منحل می شد تا سهم کاندیدان مستقل اعاده می شد. دیده می شود که شورای نظامی در آستانهٔ نتایج انتخابات صلاحیت های نا محدودی برای خود قایل شده است. و در صورت نا امنی این شورا می تواند به بهانهٔ حفظ امنیت وارد معرکه شود و ملکیت های دولتی و دارایی عامه را از آشوب نجات دهد. شورای نظامی از همین حالا برای تقویت موضع خویش تلاش نموده است و در صورتی که شورای نظامی از صلاحیت های بیشتر قانونی در امور مملکت برخورد دار گردد و پا را فراتر از حوزهٔ صلاحیت خویش بگذارد، مصر برای بار دوم به سوی انقلاب دوم گام خواهد گذاشت و یا کشور به نظام استبدادی مبارک روی خواهد آورد.

حزب آزادی و عدالت قبل از انتخابات گفته بود، هر تحول که منجر به بازگشت رژیم سرنگون شدهٔ مبارک گردد، به انقلاب دوم خواهد انجامید و این در صورتی است که محمد مرسی از اعادهٔ حقوق قربانیان این انقلاب خبر می دهد و اصرار می ورزد که به دنبال انتقام جویی نخواهد بود. یک نوع نبرد میان طرفداران قدیم و جدید؛ یعنی طرفدارن حاکمیت مبارک و اسلام گرایان به وجود آمده است که آن انحلال پارلمان در آستانهٔ انتخابات از سوی شورای نظامی است که نام خود را از شورای نظامی به شورای دفاع امنیتی تغییر داده است. اما آنچه در نتیجهٔ انتخابات باید گفت این است که، مصر از ظرفیت بلند سیاسی و اجتماعی برخوردار می باشد و انتخابات در فضای باز و در میان رقابت شدید برگزار گردید که هیچ یک مانع قانونی فعالیت های یک دیگر شان نگردید و نتیجهٔ انتخابات نشان داد که حزب آزادی و عدالت که از شاخهٔ اخوان المسلمین در مصر است از ظرفیت بالای برخورد دار بوده و این جریان اسلامی بدون شک در میان لایه ها و اقشار مختلف جامعهٔ مصر انرژی ذخیره نموده است که با تمام سرکوب ها از آغاز قرن بیستم به اینسو توانست سرنوشت مصر را رقم بزند.

امروز در مصر جنگ قدیم و جدید به چالش های بزرگ این کشور تبدیل خواهد گردید، که یک طرف آن اسلام گرایان که از انقلاب مصر و آرمان های آن نمایندگی می کند و از جانب دیگر شورای نظامی حاکم بر مصر و داد گاه قانون اساسی که همه قضات آن وابسته به بسته گان مبارک می باشد. پیروزی حزب آزادی و عدالت نگرانی های اسرائیل، امریکا و غرب را در پی خواهد داشت و این مثلث تلاش خواهد نمود تا به هر صورت ممکنه اسلام گرایان را مشغول برنامه های اظافی نموده و آنها را از کار های اصلی شان که بر پایی یک حاکمیت قانونی در کشور است، باز دارد. در صورت پیروزی حزب آزادی و عدالت، این حزب در برابر دو موضوع مهم و اساسی که از همه اولویت دارد، قرار خواهد گرفت که آن امنیت و اقتصاد در مصر است و مردم مصر قبل از هر چیز به امنیت، کار و عدالت اجتماعی نیاز دارند.

به همین گونه جهان نگران خواهد بود که برخورد این حاکمیت با اقلیت های مذهبی چگونه خواهد بود؟ بدون شک پیروزی اسلام گرایان یک تکانه و امید برای جریان های اسلامی، در کشور های اسلامی خواهد بود که تا اکنون در زیر خاکسری بی تفاوتی حاکمیت ها خوابیده است و روزی این آتش های سوزان زبانه خواهد کشید و حلقات حاکم را که بر نا مردمی در این کشور شهره یافته اند، از میان خواهد برداشت. باید انتظار کشید تا بار دیگر شاهد پر شدن و خالی شدن میدان تحریر در این کشور خواهیم بود، که یا در جهت اعتراض خواهد بود و یا محلی خواهد گردید برای جشن ها و خوشی های ملی این کشور.

*

وسایل نظامی ناتو برای همسایه...

نیروهای خارجی در افغانستان اشاره کرد و گفت که به همین دلیل ما قصد داریم تا یک راه جدید از شمال برای خروج تجهیزات ما از افغانستان بیابیم. وی این شایعات را که انگلستان در نظر دارد تا به ارزش میلیارد ها پوند تجهیزات نظامی خود را به دلیل پر هزینه بودن انتقال آنها، در افغانستان رها کند، رد کرد.

وی در سفر به تاجیکستان هم گفته بود که «اگر تمام کشور های عضو آیساف وسایل مختلف را در افغانستان برجا بگذارند، برای افغان ها یک مجموعهٔ نامتجانس از تجهیزات باقی خواهد ماند که کارآمد نخواهد بود. ما با قزاقستان، قرغیزستان، تاجیکستان و ازبیکستان در این مورد بحث می کنیم تا ببینیم که آیا در میان این تجهیزات، وسایلی وجود دارد که مورد نیاز نیروهای این کشورها باشد تا به این کشور ها سپرده شود؟»

چند روز بعد از سفر وزیر دفاع انگلیس، «نیک هاروی» وزیر نیروهای مسلح انگلیس نیز در سفر به تاجیکستان و مذاکره با مقامات تاجیک در این کشور، به اهمیت سرحد تاجیکستان با افغانستان تاکید کرد و گفت: «ما می دانیم که تاجیکستان با افغانستان سرحد طولانی داشته و وظیفهٔ امنیت این سرحد را به عهده دارد. جامعهٔ جهانی در جهت تحکیم این سرحد باید با تاجیکستان کمک کند. امنیت این سرحد برای همهٔ ما مهم است».

اهداف پشت پرده

راه نزدیک به بنادر روسیه راه ازبیکستان است اما اینکه انگلیس ها درتلاش اند تا با کشور هائی چون تاجیکستان و قرغیزستان قرارداد ببندند، سوال برانگیز است. آیا ناتو در صدد است تا بسته شدن مسیر پاکستان را بهانه قرار داده ازاین طریق به گسترش نفوذ خود در آسیای میانه بپردازد؟ آیا سپردن بخشی از تجهیزات و وسایل نظامی به این کشورها، بخشی از همین برنامه است؟

در اینجا دلیل دیگری هم می تواند وجود داشته باشد. مسیر راه شمال به مراتب پرهزینه تر از راه پاکستان است. در شرایطی که جهان با بحران اقتصادی دست به گریبان است، آیا ناتو قصد دارد بخشی از هزینهٔ انتقال وسایل را به کشور های آسیای میانه به جای تادیهٔ پول، از طریق سپردن این تجهیزات به آنان بپردازد؟

آیندهٔ مبهم افغانستان

این تصمیم در شرایطی گرفته می شود که به گفتهٔ مسؤولین وزارت دفاع کشور، نیروهای افغان به کمبود وسایل و تجهیزات رزمی مواجه اند. از طرف دیگر برخی از این وسایل که قراراست به کشور هائی در آسیای میانه داده شود، تنها در بخش نظامی قابل استفاده نیست بلکه شامل وسایلی است که می توان از آن در پروژه های بازسازی هم استفاده کرد. خارج ساختن این وسایل از افغانستان و ذخیره کردن آنها در کشورهای همسایهٔ افغانستان برای چه منظور است؟

۱- یک دلیل می تواند این باشد که ناتو از آیندهٔ افغانستان اطمینان ندارد و نگران آنست مبادا بعد از سال ۲۰۱۴ افغانستان مجددا درگیر جنگ داخلی شده و این وسایل در چنان جنگی به کار گرفته شود. در جریان جنگ های تنظیمی بعد از سرنگونی رژیم کمونیستی، بخش بزرگی از تجهیزات بجا مانده از دوران جنگ شوروی در جنگ های میان گروهی از میان رفت.

۲- این نگرانی می تواند این پیشبینی را هم به میان آورد که اگر چنان حالتی در افغانستان حکمفرما گردد و وضع چنان از کنترول خارج گردد که نیاز به اعزام مجدد نیروهای ناتو احساس شود، وسایل نظامی مورد نیاز، در کشوری همسرحد با افغانستان در دسترس باشد.

۳- دلیل دیگر هم می تواند هزینهٔ بسیار بالای انتقال وسایل باشد. به عنوان مثال این هزینه برای انگلستان که ده هزار سرباز در افغانستان دارد ۴ میلیارد پوند است اما برای فرانسه که ۳۴۰۰ سرباز دارد، به بیش از ۲۵۰ میلیون یورو می رسد. در شرایطی که اروپا به بحران اقتصادی مواجه است، بعضی از کشورها شاید ترجیح بدهند تا بهتر شدن اوضاع اقتصادی، بخشی از این وسایل را در کشوری مصئون به امانت بگذارند.

۴- کشورهای آسیای میانه اکثرا به وسیلهٔ رژیم های سرکوبگر اداره می شوند. دادن این وسایل به چنین رژیم ها می تواند در سرکوب خواست های دیموکراتیک مردمی در داخل این کشورها نیز کارآمد باشد. این خود به معنی علاقه مندی امریکا به حفظ حالت موجود در آسیای میانه است. تناقض ادعای امریکا در حمایت از دیموکراسی و حقوق بشر از یک طرف و حمایت از رژیم هائی که در این رابطه کارنامه های خوبی ندارند از جانب دیگر، در اینجا مشخص می شود.

دلیل هرچه باشد، بیرون بردن وسایلی که به آن در افغانستان نیاز است، نشان از عدم اعتماد کشور های عضو ناتو به آیندهٔ افغانستان دارد و این مسئله روسیه را که آسیای میانه را به صورت عنعنوی قلمرو نفوذ خود می داند نیز نگران ساخته است اما روسیه نیز با حالتی متناقض مواجه است که نشان از پیچیدگی وضع دارد؛ روسیه از یک طرف نگران آنست که مبادا ناامنی های افغانستان به سرحدات شمالی این کشور نفوذ نماید و موجب تقویت خشونت گرائی در آسیای میانه گردد اما از جانب دیگر به تقویت سرحدات این کشورها از جانب ناتو نیز با نظر شک می نگرد و آنرا تلاش امریکا و غرب در جهت نفوذ به این منطقه می داند. اما در نهایت برای ماسکو که خود نیز محدودیت های خود را دارد، نفوذ ناتو قابل قبول تر از نفوذ طالبان به آسیای میانه است که احتمال دارد وضع را تا به قفقاز بی ثبات سازد.

سفیر روسیه در کابل، در سفری به شهر مزارشریف:

روسیه آمادهٔ بازسازی شاهراه سالنگ است

اندره آوتیسیان سفیر روسیه در کابل شنبهٔ هفتهٔ گذشته سفری به شهر مزارشریف داشت و هدف از سفر خود را بررسی طرح های عمرانی در شمال کشور عنوان نموده، گفته است که روسیه آمادهٔ کمک به بازسازی شاهراه سالنگ و فابریکهٔ کود برق مزار شریف می باشد.

سفیر کشور روسیه در کابل با استاد عطا محمد نور والی ولایت بلخ در یک کنفرانس مشترک خبری در شهر مزارشریف گفته است، کمپنی های روسی علاقمند به مشارکت در پروژه های بازسازی افغانستان، به خصوص آنهایی که قبلا توسط متخصصان این کشور ساخته شده اند، می باشند. اما آقای آوتیسیان نگرانی اش را از ناامنی ها ابراز داشته گفته است که، این امر مهم سبب می شود تا کمپنی های خصوصی کمتر توجه نمایند.

سفیر روسیه در مورد روابط کشورش با افغانستان گفته است که، حالا هم در سطح بین المللی در جایگاه بالایی قرار دارد. روسیه اولین کشوری است که در سال ۱۹۱۹ استقلال افغانستان را به رسمیت شناخت و روابط از آنجا آغاز شد. به گفتهٔ آوتیسیان، روسیه با افغانستان روابط تاریخی دارد و این را مهم می داند، نه نوشتهٔ کاغذی پیمان راهبردی را.

استاد عطا محمد نور در این نشست خبری، روسیه را از جمله کشورهای خوانده است که، خواهان کمک و همکاری با افغانستان اند و در گذشته هم همکاری های دراز مدت و بنیادی به کشورما داشته است. والی بلخ و سفیر روسیه، هردو مخالفت شان را با حضور پایگاه نظامی کشورهای خارجی به افغانستان ابراز داشته اند.

استاد نور که خطاب اش به غرب بوده است گفته که، افغانستان نباید به آلهٔ دست کشورهای قدرتمند تبدیل گردد. «افغان ها باید اجازه ندهند که از افغانستان، پیشرفت اقتصادی چین نظارت گردد، جلو اتمی شدن ایران گرفته شود و از پاکستان دوست اسبق خارجی ها، نظارت به عمل آید.»

سفیر روسیه در حالی وعدهٔ همکاری و بازسازی شاهراه سالنگ را می دهد که این شاهراه با تردد روزانه هزارها وسایط باربری سنگین بار و مسافربری، به حالت بدی قرار دارد که بعد از بندش اموال ناتو از طریق کشور پاکستان، این اموال از طریق تونل سالنگ به کابل انتقال می گردد. همچنان ناتو راه خروج اش را طی موافقتنامهٔ با سه کشور آسیای میانه (قزاقستان، قرغیزستان و ازبیکستان) باز کرده که پیش از این با روسیه نیز موافقتنامهٔ مشابهی را داشته است. اما روسیه از موافقتنامهٔ ناتو به سه کشور آسیای میانه خوشبین به نظر نمی رسد.

حدود دو ماه پیش، وزارت فواید عامهٔ کشور از تحقیقات خاص ادارهٔ انکشاف بین المللی امریکا در مورد اعمار تونل جدید در سالنگ خبر داده بودند که گفته می شود از منطقهٔ اولنگ تا آن طرف دو شاخ امتداد خواهد داشت و حدود چهل کیلومتر نسبت به تونل فعلی مسیر راه را نزدیکتر خواهد ساخت.

ماه هاست وزارت فواید عامه از ترمیم تونل سالنگ خبر داده اند، اما تا حال که دیده می شود این راه در وضعیت بسیار و بسیار بد قرار دارد.

هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است

قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند.

● مطالب آمده مسترد نمی گردد.

● آرا واندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضع جمعیت نیست.

شعار ما

رضای خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالی ترین آرزوهای ماست

دور ششم – سال یازدهم – شمارهٔ سیزدهم ۳ سرطان ۱۳۹۱ ۳ شعبان المعظم ۱۴۳۳ – 23 June 2012

نشر اطلس اتنوگرافی از سوی اکادمی علوم افغانستان جنجال آفرین شد

عنایت

اکادمی علوم افغانستان طی یک و نیم ماه اخیر با انتشار دو اثر به زعم خود شان علمی و تحقیقی در میان مردم ساکن افغانستان غوغا آفریدند. نشر اطلس اتنوگارفی و دایره المعارف که در هر دو کتاب برخی از خطوط قرمز اصولاً مراعات نگردیده بود، احساسات مردم را جریحه دار ساخته و بدور از واقعیت های جامعه و عدالت اجتماعی اذهان مردم را مغشوش ساخت. در پی اعتراض های گستردهٔ مدنی اقشار مختلف مردم و نسلی که دسترسی به فضایی مجازی انترنت داشتند، بی عدالتی این نهاد علمی را پوشش مطبوعاتی داده و آن را محکوم نمودند. در پیوند با این واکنش ها حامد کرزی رئیس جمهوری افغانستان، چهارتن از مسؤولان اکادمی علوم را به اتهام توهین به یکی از اقوام ساکن این سرزمین از وظایف شان بر کنار نمود.

عبدالباری راشد رئیس اکادمی علوم افغانستان، سید محمد امین مجاهد منشی اکادمی علوم و نویسندهٔ اطلس اتنوگرافی اقوام ساکن، از جمله چهارتنی اند که از وظایف شان برکنار شده اند.

رئیس جمهوری گفته است که "اطلس اتنوگرافی اقوام ساکن افغانستان" که به نام علم و تحقیق نوشته شده است، توهین به تمام ملت و اقوام افغانستان می باشد. بر اساس گفته های سخنگوی ریاست جمهوری، رئیس جمهور از دادستانی(لوی سارنوالی) خواسته است تا در این مورد تحقیقات خود را آغاز کند.

محمد محقق، عضو مجلس نمایندگان در یک نشست خبری گفته است که در این کتاب به قوم هزاره صفت های لجوج، کینه توز و دروغگو نسبت داده شده و نوشته شده که هزاره ها گویا در میان خود دشمنی عمیق دارند و اکثرا با هم در جنگ و جدال اند.

و نیز در کتاب گفته شده است که نسل هزاره ها بر می گردد به بقایایی لشکر چنگیز در افغانستان. آقای محقق نویسندگان این کتاب را متهم به نفاق افگنی میان اقوام ساکن افغانستان نموده است. در روز های اخیر در پی خشم مردم و بروز احساسات به خاطر نشر "اطلس اتنوگرافی اقوام غیرپشتون" اکادمی علوم افغانستان وعده داده است که که این کتاب را از بازار جمع نماید. اما قرار معلوم این کتاب پیش از این که جمع آوری گردد، به شکل سرسام آوری میان طبقهٔ روشنفکر و باسواد جامعه تکثیر شده است.

این در حالی است که پیش از این انتشار جلد اول دایره المعارف آریانا از سوی اکادمی علوم نیز جنجال های گسترده یی را به دنبال داشت. در بخشی از این دایرهالمعارف آماری در باره درصدی اقوام افغانستان آمده و در آن پشتون ها ۶۲ درصد، تاجیک ها ۱۲ درصد، هزاره ها نه ۹ درصد و ازبیک ها ۶ درصد جمعیت افغانستان خوانده شده است. اما ادارهٔ احصاییهٔ مرکزی آمار ارائه شده در این دایره المعارف را رد کرده است. عبدالرحمن غفوری رئیس ادارهٔ احصاییهٔ مرکزی در تماس با رسانه ها گفته است که " ما کاری در این رابطه نکردهایم و نمیفهمم که این ها (اکادمی علوم) این ارقام را از کجا پیدا کرده اند و از نظر ما این ارقام قابل تایید نیست.

در همین حال برخی از اعضای مجلس نمایندگان افغانستان نسبت به انتشار آمار اقوام افغانستان در دانشنامهٔ آریانا دایره المعارف واکنش تندی نشان داده و آن را تلاش سیاسی دانسته اند. احمد بهزاد، نمایندهٔ هرات در تماس با رسانه هاگفته است که عناصر تندرو سیاسی که در اکادمی علوم جا گرفته اند، برنامه ها و اهداف خاص سیاسی خود را در قالب فعالیت های نهادهای علمی و آکادمیک به پیش می برند. این نمایندهٔ مجلس آمار ارائه شده در دایره المعارف آریانا را گوشه یی از تلاش های تیم حاکم بر کشور خواند و گفته است که آنها به شدت دغدغه های تفوق طلبانهٔ قومی دارند و از رهگذر داعیه های تلخی را که در واقع ریشه در تاریخ پسین افغانستان دارد یک بار دیگر زنده می کنند.

طی سال های اخیر موضوع سرشماری نفوس و توزیع تذکره به شهروندان افغانستان که از موضوعات حساس نیز است به شکل ارگانیک و قاطعانه دنبال نشده است. این در حالیست که حد اقل توزیع قدرت نیز بر بنیاد ریشه های قومی به ویژه نهاد های امنیتی صورت گرفته است. اما تا به کنون هیچ نهادی که بتواند آمار دقیق نفوس را تعیین کرده باشد، در افغانستان وجود ندارد. این که اکادمی علوم افغانستان تصمیم به چنین اقدامی نموده و خلاف واقعیت های عینی جامعه چنین آماری را نشر کرده است و اقعاً قابل نگرانی و پرسش است.

انتخابات مصر و هاله یی از بیم و نگرانی

عبدالعلی کوهی /استاد دانشگاه کابل

انتخابات مصر پس از سرنگونی حسن مبارک در سال ۲۰۱۱میلادی نخستین انتخابات شفاف در این سرزمین است، سرزمینی که به گذشته های تاریخی تمدنی خویش چه در دوره قبل از اسلام و چه بعد از اسلام شهرت داشته است. مراکز تاریخی و تمدن زیادی قبل از اسلام در این کشور وجود دارد که می توان به اهرام سه گانه، ابو هول و آثار باقی مانده از اهرام مصر و جسد های مومیایی شده یی فراعنه مصر و غیره اشاره نمود که سالانه میلیون ها سیاح خارجی از این کشور بازدید می نمایند و مصر از این رهگذر درآمد زیادی به دست می آورند.

مصر به سرزمین فراعنه شهرت دارد که سواحل نیل دارای شهرت تاریخی و اساطیری است که گذشته های مصر به این نیل پیوند دارد. مصر بعد از اسلام بزرگترین سرزمین های اسلامی است که همواره حکومت مستقل داشته و مرکز علم و تمدن اسلامی محسوب می شود، مثلاً ایجاد مرکز بزرگ علمی و ادبی به نام (الازهر) که در زمان فاطمی های مصر اساس گذاشته شد، تا اینکه به مرکز بزرگ تحقیق در علوم اسلامی و غیر اسلامی در جهان قرار گرفت. این کشور همواره در سپیده دم قرن بیستم با جزر و مد های زیادی مواجه بوده است، به گونهٔ نمونه حسن البناء در سال ۱۹۳۸م جریان اخوان المسلمین را در مصر اساس گذاشت و این جریان نتیجه فعالیت های حرکت های اسلامی است که قبل از آن در این کشور وجود داشته است که از جمله نمی توان مفکوره های سید جمال الدین افغانی، محمد عبده، شیخ زغلول و دیگران را در این جریان نادیده گرفت. در قرن بیست مصر به نظام های دیکتاتوری مشهور بوده است. انقلاب مصر که رهبری آن را جوانان به عهده داشت موجبات سر نگونی حسن مبارک را در پی داشت که این انقلاب زمینه ساز انتخابات مصر را فراهم نمود.

انتخابات در دور دوم دو جریان متضاد را که عبارت از جریان اسلام گرایان که ریشه در تاریخ معاصر این کشور دارد و ریشه های آن نزدیک به یک صد سال در این کشور در برابر جریان ها قرار داد.

و جریان انتخابات نشان می دهد که محمد مرسی ص۷

وسایل نظامی ناتو برای همسایه های افغانستان

وحید مژده

روزنامهٔ روسی «کمیرسانت» در شمارهٔ روز جمعه ۸ جون خویش مطلبی را به نشر سپرد که مورد توجه تحلیل گران قرار گرفت. به گزارش این روزنامه، بعد از ختم ماموریت نیروهای بین المللی در افغانستان، بخشی از تجهیزات تخنیکی و نظامی این نیروها در اختیار کشور های آسیای میانه قرار داده می شود. در حال حاضر مذاکرات محرمانه در این مورد میان امریکا و کشور های قرغیزستان، تاجیکستان و ازبکستان در این مورد در جریان است. بخشی از این وسایل بصورت بلاعوض در اختیار این کشورها قرار خواهد گرفت و بخش دیگر آن بصورت امانت در این کشور ها ذخیره خواهد شد.

این وسایل شامل نفربرهای زرهی، موترهای بزرگ انتقال تانک و سایر وسایل سنگین نظامی، تانکر های آب و نفت، گریدرها و بلدوزر های سنگین انجنیری، سامان آلات طبی، وسایل مخابراتی، وسایل اطفای حریق و سالون های پیش ساخته برای ورزش و استراحت سربازان می باشد.

بسته شدن راه ترانزیتی ناتو از طریق خاک پاکستان موجب شد تا کشور های عضو ناتو، در خروج از افغانستان، بخش مهمی از تجهیزات خود را از مسیر آسیای میانه و روسیه به کشور های شان باز گردانند. اما این مسیر بسیار پر هزینه است.

نگرانی روسیه

آنچه که در این میان موجب نگرانی فدراسیون روسیه گردیده اینست که قرار است کشورهای عضو ناتو، بخشی از این تجهیزات را به صورت بلاعوض در اختیار برخی از کشورهای آسیای میانه قرار دهند. فدارسیون روسیه از طریق پیمان امنیت دستجمعی، با این کشورها رابطهٔ نزدیک نظامی دارد. چنین پیمانی سبب شده است تا این کشورها در ادامهٔ روابط نظامی از دوران اتحاد شوروی، از سلاح ها و تجهیزات نظامی روسی در نیروهای مسلح خویش استفاده نمایند. استفاده از وسایل امریکائی، این هماهنگی را بهم می زند و در عین حال ممکن است تا کشورهای آسیای میانه را از نظر تخنیک نظامی به غرب وابسته سازد. به همین دلیل است که روزنامهٔ کمیرسانت از قول منابع روسی نوشته است که «چنین سناریو از جانب روسیه غیرقابل قبول است».

ابتکار انگلیس ها

خبر آمادگی کشور های عضو ناتو برای سپردن بخشی از تجهیزات نظامی و لوژستیکی شان به کشور های آسیای میانه به خصوص کشور های همسرحد با افغانستان حرف تازه ای نیست. نخستین بار این سخنان از زبان مقامات نظامی انگلیس در ماه مارچ سال روان و در سفر شان به این منطقه شنیده شد.

«فلیپ هاموند» وزیر دفاع انگلستان در ماه مارچ سفری به آسیای میانه داشت و با قزاقستان قراردادی برای انتقال تجیزات نظامی از افغانستان به امضاء رسانید. ارزش این تجهیزات به ۴ میلیارد پوند می رسد. که شامل ۱۱ هزار کانتینر وسایل و تجهیزات نظامی و هزاران تانک و نفربر زرهی است. فلیپ هاموند قرارداد مشابه را با ازبکستان نیز به امضاء رسانید.

هاموند در این سفر ضمن اینکه انتقال این تجهیزات را «چالش بزرگ لوژستیکی» خواند، به بسته شدن راه پاکستان به عنوان یک فشار بزرگ فراراه ص۷